

İZMİR
ELEKTRİK SU HAVAGAZI OTOBÜS VE TROLEYBÜS
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ YOLCULUK KURALLARI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönetmelik, İzmir Büyükşehir Belediyesi İzmir Elektrik Su Havagazı Otobüs ve Trolleybüs Genel Müdürlüğü tarafından verilen toplu taşıma hizmetlerinden yararlanmak üzere duraklarda bekleyen ve seyahat eden yolcuların güvenli, rahat ve seri bir şekilde taşınması için yolcuların uymakla zorunlu oldukları kurallar ile İzmir Elektrik Su Havagazı Otobüs ve Trolleybüs Genel Müdürlüğü personelinin yetkilerini kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik; 08/01/2002 tarihli ve 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1 inci maddesi, 10/07/2004 tarih ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7 nci maddesinin 1 inci fıkrasının (f) ve (p) bendi, 03/07/2005 tarih ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (b), (f) ve (p) bendi, 07/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunun 2 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik'in uygulanmasında;

- a) Belediye Başkanı: İzmir Büyükşehir Belediye Başkanını,
- b) Bisiklet: Tekerlekleri pedal aracılığıyla ayakla döndürülen binek aracı,
- c) Bisiklet Rafı: Bisiklet taşıma aparatında, her birine bir bisiklet yerleştirilen taşıma bölümlerini,
- ç) Bisiklet Taşıma Aparatı: İzmir Elektrik Su Havagazı Otobüs ve Trolleybüs Genel Müdürlüğüne ait otobüslere monte edilen bisiklet taşıma amaçlı düzeneği,
- d) Daire Başkanlığı: İzmir Elektrik Su Havagazı Otobüs ve Trolleybüs Genel Müdürlüğünü Otobüs İşletme Dairesi Başkanlığını,
- e) ESHOT Çağrı Merkezi: İzmir Elektrik Su Havagazı Otobüs ve Trolleybüs Genel Müdürlüğü Halkla İlişkiler Şube Müdürlüğüne oluşturulan ve vatandaşlardan gelen öneri, istek ve şikâyetlerin alındığı birimi,

f) ESHOT Genel Müdürlüğü: İzmir Elektrik Su Havagazı Otobüs ve Trolleybüs Genel Müdürlüğünü,

g) Genel Müdür: ESHOT Genel Müdürünü

ğ) HİM: İzmir Büyükşehir Belediyesi Hemşehri İletişim Merkezini,

h) İdare: ESHOT Genel Müdürlüğünü,

ı) İdare Encümeni: ESHOT Genel Müdürlüğü İdare Encümenini,

i) KTT: Kişisel Tekerlekli Taşıtlar, katlanabilir E-Scooter (motorlu scooter), hoverboard (elektrikli kayak) lar, Katlanır bisikletler ve benzerlerini,

j) Şoför: ESHOT Genel Müdürlüğünün işleteni olduğu otobüsleri kullanan personeli,

k) Ulaşım Takip Görevlisi: ESHOT Genel Müdürlüğü Otobüs İşletme Dairesi Başkanlığına bağlı aktarma merkezi ve son duraklarda otobüslerin sevk ve idaresinden sorumlu olan personeli,

l) Yönetmelik: ESHOT Genel Müdürlüğü Yolculuk Kuralları Yönetmeliğini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Hak, Yetki ve Seyahat Kuralları

Hak ve yetkiler

MADDE 4- (1) ESHOT Genel Müdürlüğü toplu ulaşım araçlarını kullanan şoförler seyahat kurallarının otobüslerde uygulanmasında yetkili ve sorumludur. Ayrıca, eylemleri ile otobüs içerisinde huzur ve güvenliği bozan, otobüslerin araç ve gereçleri ile oturma ve ayakta durma alanlarına zarar veren veya kirleten kişiler şoför tarafından uyarılır, uyarıları dikkate almayan kişilerin yolculuğu şoför tarafından sonlandırılabilir. Şoförün uyarı ve talimatlarına uymayan kişiler ile eylemleri yasalara göre suç teşkil eden kişiler kolluk kuvvetlerine bildirilir. Otobüs söz konusu kişiler kolluk kuvvetlerince araçtan alınıncaya kadar bekletilir.

Seyahat kuralları

MADDE 5- (1) İdaremizce verilen toplu ulaşım hizmetlerini kullanmak isteyen yolcularımız aşağıda belirtilen kurallara uymayı kabul etmiş sayılır.

a) Duraklarda otobüslerin ceplere yanaşmasını engelleyecek şekilde durulmaz.

b) Otobüs aktarma alanları, kapalı veya açık duraklarda, İdarenin izni olmadan herhangi bir toplantı, gösteri, etkinlik vb. aktiviteler ile otobüs içerisinde reklam, tanıtım ve propaganda yapılamaz.

c) Otobüslerimize, durak haricinde yolcu bindirilemez ve indirilemez. Ancak; otobüslerimizde seyahat eden kadın yolcularımız, saat 22.00 ile 06.00 saatleri arasında, trafik

güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek şekilde diledikleri noktalarda taleplerini şoför personele bildirerek inebilirler.

ç) Otobüs kalkış noktalarında, şoför aracı hazırlayıp yolcu almaya başlamadan otobüse binilmez.

d) Otobüslerimize binerken ön kapı, inerken orta ve arka kapılar kullanılır. Ancak tekerlekli sandalye ve bebek arabası ile yolculuk yapmak isteyen yolcularımız otobüslerin engelli rampası ya da asansörü bulunan kapılarından biniş ve iniş; yaşlı, engelli, hamile ve çocuklu yolcularımız ise durumlarını şoför personelimize bildirerek kendilerine en yakın kapıdan iniş yapabilirler.

e) Elektronik ücret ödeme kartları ve diğer toplu ulaşım kartları otobüse binmeden önce hazırlanır.

f) 0-6 yaş arası çocuklar yanlarında ebeveynleri bulunmak şartı ile ücretsiz binişten faydalanabilir, ancak ayrı bir koltuk kullanamazlar. İlköğretimden itibaren her öğrenci İdaremizce verilecek resimli öğrenci kartı ile indirimli biniş yapabilir.

g) İndirimli ve ücretsiz toplu ulaşım kartlarının fotoğraflı yüzü, otobüse biniş esnasında, aracı kullanan şoför personele gösterilir.

ğ) Kişiselleştirilmiş toplu ulaşım kartlarının maliki dışındakilerce kullanımı, sahte olması ya da süresinin dolması durumunda yolcunun binişine izin verilmez. Kart maliki dışındaki kişilerce kullanılan kartlar ile sahte veya geçersiz kartlara el konularak işlem tesis edilir.

h) Otobüslerin ön tarafında şoförün görüşünü kısıtlayacak ya da engelleyecek şekilde durulmaz, arka tarafa doğru ilerlenir ve diğer duraklardan binecek yolculara yer açılır.

ı) Otobüslerin oturma alanlarında bir yolcu için ayrılan yerden fazlası kullanılamaz, diğer yolcuların koltukları kullanmasını engelleyecek şekilde davranılmaz.

i) Otobüslerimize binince, diğer yolcularımıza engel teşkil edeceğinden sırt çantaları sırtta taşınmaz ve yolcu beraberindeki eşyalar, araç koridorunda tutulmaz.

j) Ön koltuklarımız öncelikli olarak yaşlı, hamile, çocuklu ve gazilerin kullanımı için ayrılmıştır. İhtiyaç halinde; bu koltuklar, kullanan yolcular tarafından, hak sahiplerinin kullanımına bırakılır.

k) Otobüslerimize, yolculara zarar verebilecek delici, kesici aletler ve patlayıcı maddeler ile binilmez.

l) Otobüslerimizde: alışveriş arabalarının yanı sıra “Kişisel Tekerlekli Taşıtların” alınması halinde; taşıtlar kaynaklı olası tüm güvenlik sorunlarından KTT sahipleri sorumludur. KTT’ler otobüs içerisinde varsa elektrikleri kapalı, katlanmış ve konumları ile de

araç koridorunu, kapıları veya diğer yolcuların hareket kabiliyetini engellemiyor olmalıdırlar. Otobüslerde bisiklet taşınması ile ilgili kurallar ise Yönetmeliğin 3. Bölümünde düzenlenmiştir.

m) Bebek arabasıyla otobüse binen yolcuların bebekleri, emniyet kemeri takılı olarak bebek arabasında; bebek arabaları ebeveyn eşliğinde ve tekerlekleri kilitli olarak orta kapı sahanlığında bulundurulur. Orta sahanlık uygun değilse, bebek arabası katlanıp sahanlığa konur, bebek ebeveyn kucağında, oturarak seyahat edilir.

n) Güvenli ve sağlıklı bir toplumsal yaşamın gereği olarak; tüm yolcularımızın otobüslerimizde, kişisel hijyene dikkat etmesi gerekmektedir. Ayrıca yine diğer yolcularımızda rahatsızlık yaratabilecek kirli, kötü kokulu, kamusal alanlardaki konfor ve güvenliği tehlikeye düşürecek yüksek hacimli eşyalarla da otobüslerimize biniş yapılamaz. Otobüste taşınabilecek büyüklükteki tüm eşyalar ve valizler ise orta sahanlıkta bulundurulmalıdır.

o) Otobüslerimizde, evcil hayvanların: 50 x 33 x 33 cm boyutlarını aşmayan, keskin kenarı bulunmayan ve temiz, kokusuz kafesler içinde koruma altına alınmış halde seyahat etmeleri serbest olup, görme engelli vatandaşlarımıza refakat eden kılavuz köpeklerimiz haricinde kafes içinde olmayan ve serbest şekilde hareket edebilen evcil hayvanlar ile seyahat edilemez.

ö) Otobüslerimizde ve kapalı durak alanlarımız içerisinde sigara, puro, pipo ve benzeri tütün ürünleri veya alkol tüketilmez.

p) Otobüslerimizde, İdaremizin izni olmayan hiçbir yiyecek ve içecek maddesi satılamaz veya su hariç tüketilemez.

r) Otobüste her yolcu kendi güvenliğinden sorumludur; her otobüste müsait boş koltuklara oturulmalı veya el tutamakları kullanılmalıdır.

s) Seyahat esnasında, cep telefonu ile diğer yolcuları ve şoförü rahatsız edici şekilde yüksek sesle konuşulmaz, kulaklık kullanmadan müzik dinlenmez, diğer yolcularla gürültülü bir şekilde sohbet edilmez ve şoförü meşgul edip dikkati dağıtılamaz.

ş) Otobüslerimiz içerisinde asılı olan afiş ve tanıtımlar sökülemez, değiştirilemez, izinsiz afiş ve ilan asılamaz.

t) Açılış ve kapanışlarında tehlike arz edeceğinden, otobüs kapılarının önünde durulmaz.

u) Otobüslerimiz de yolcularımızın güvenliği için dur butonuna basılmadan kapılar açılmamaktadır. Dur butonuna inilecek durağa gelmeden önce basılır ve araç durak ceplerine girmeden kapılara doğru ilerlenir.

ü) Yolculuk esnasında şoför ile tartışılarak yolculuk güvenliği tehlikeye atılamaz. Olumsuz bir durum ile karşılaşılması halinde, şikâyet, İzmir Büyükşehir Belediyesi ve ESHOT Genel Müdürlüğüne belirlenen kanallar ile görevlendirilen birimlere yapılır.

v) Yolcularımız otobüslerimizde bulunan güzergâh numaralarına dikkat etmelidirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bisiklet Taşınması Uygulama Kuralları, Aparat Kullanma Talimatı ve Unutulan Bisikletler

Bisiklet Taşınması uygulama kuralları

Madde 6- (1) İdareye ait otobüslerde bisikletleriyle birlikte seyahat etmek isteyen yolcular bisikletlerinin bisiklet taşıma aparatına yüklenmesi ve aparattan çıkartılmasından sorumludur ve aşağıda belirtilen kurallara uymayı kabul etmiş sayılır:

a) Otobüs gelmeden önce bisikletin sepet gibi yükleme düzenini bozacak ve otobüs şoförünün görüşünü engelleyecek yüksekliğe erişen eklentileri ile suluk pompa ve benzeri düşebilecek parçaları çıkarılır.

b) Otobüs beklerken, bisiklet yolcunun yanında tutulur ve otobüs durmadan kaldırımdan inilmez.

c) Bisikletin aparata yüklenmesi, güvene alınması ve çıkarılmasından bisiklet sahibi yolcu sorumludur.

ç) Bisikletler taşıma aparatına kilitlenemez. Bisiklet güvenliğinin artırılmasının istenilmesi halinde, bisikletin ön tekeri, bisiklet çatısına, otobüs gelmeden önce kilitlenir.

d) Bisiklet taşıma aparatları iki bisiklet kapasitelidir ve aparatlara yalnız tek kişilik iki tekerlekli bisikletler yüklenebilir. İçten yanmalı ya da elektrikli motora sahip bisikletler ile 16 inçten küçük tekerleklere sahip bisikletlerin aparatlara yüklenmesine izin verilmemektedir.

e) ESHOT Genel Müdürlüğü, ihmalinin olduğu durumlar ve aracının kusurlu olduğu kazalar hariç hasarlı bisiklet veya bisiklete ait eşyalardan sorumlu tutulamaz. Yüklenmesi ve alınması esnasında meydana gelen hırsızlık, hasar veya yaralanmadan tek sorumlu bisiklet sahibi yolcudur.

f) Araçta bisikleti olup incek yolcu, ön kapıya yanaşıp şoföre otobüste bisikletinin olduğunu ve inmek istediğini söyler.

g) Boşalan bisiklet aparatı aparattan son bisikleti alan yolcu tarafından kaldırıp kapalı konuma getirilir.

Aparat kullanma talimatı

Madde 7- (1) Bisiklet yüklenirken:

a) Otobüs yaklaşırken, bisiklet yüklemeye hazır pozisyona getirilir. Duran otobüsün önüne adım atılmadan önce şoför uyarılır ve bisiklet yükleneceğinin şoför tarafından anlaşıldığından emin olunur.

b) Bisiklet taşıma aparatı tamamen boş ve kapalı durumdaysa, aparatın açma tutamağı sıkılıp aparat aşağı indirilir.

c) İlk bisiklet yüklemesi otobüse en yakın olan bisiklet rafına yapılır.

ç) Her rafta ön tekerlek yerleşim yeri, sabitleme düzeneğinin olduğu taraftır. Bisiklet ön tekerleği bu yere gelecek şekilde çevrilir ve otobüse paralel olarak kaldırılıp tekerlekleri boşluklara yerleştirilir.

d) Tekerlek sabitleme düzeneğinin topuzu, bisiklet rafının, ön tekerlek konulan yerindedir. Topuz, iç raftaki bisikleti sabitlemek için saat yönünde, dış raftaki bisikleti sabitlemek için ise saat yönünün tersine çevrilir, sabitleme kolu bisikletin ön tekerleğine dayanır.

(2) Bisiklet çıkartılırken:

a) Ön kapıya yanaşılır, şoföre bisikletin alınacağı bildirilir ve ön kapıdan çıkış yapılır. Şoförün gördüğünden emin oluncaya kadar asla aracın önüne adım atılmaz.

b) Bisikleti sabitleyen kol açılır ve bisiklet alınır.

c) Eğer bisiklet taşıma aparatı tamamen boş ise aparatın tutamağı sıkılıp aparat kaldırılır ve kapatılır.

ç) Otobüsün yanaştığı kaldırıma çıkılır ve aracın önünden yolun karşısına geçilmez.

(3) Katlanır Bisikletler:

a) Otobüslerimizde, Kent içinde ve rekreasyon alanlarında kullanım için ideal olan 20'' inç ve daha düşük ölçülü tekerleklere sahip katlanır bisikletler kabul edilmektedir.

b) Katlanır bisikletler ile araç içerisinde, kendilerine ayrılan bölümde hafta içi 09:00 – 16:00 / 21:00 – 06:00 saatleri arasında, hafta sonu ve resmi tatillerde tüm gün seyahat edilebilir.

c) Bisikletler araca binmeden önce katlanarak durakta beklenilmelidir.

d) Araç içerisine binerken bisikletin varsa kirli ve dışarıda kalan parçalar mutlaka örtülü olmalıdır.

e) Katlanır bisikletler araç içerisinde orta kapı sahanlığında, dikey konumda ve sahibi tarafından tutulu olmalıdır.

f) Diğer yolcularının araç içerisindeki hareketinde iniş ve binişlerinde engel teşkil etmemelidir.

g) Bir otobüse en fazla iki adet katlanır bisiklet kabul edilebilir.

h) Katlanır bisikletlerin araç içerisinde güvenli olarak taşınmasının ve Bisiklet sahibi ile üçüncü şahıslar arasında doğabilecek herhangi bir olumsuzluğun tek sorumlusu bisiklet sahibidir. Oluşabilecek olumsuzluklardan **İdare sorumlu tutulamaz.**

Unutulan bisikletler

Madde 8- (1) Bisikletin otobüste kalması halinde durum; ESHOT Çağrı Merkezi ve HİM telefon numaraları ile www.eshot.gov.tr internet adresinin “Öneri, İstek ve Şikâyetleriniz” bölümünden iletilir, başvurunun takibi verilecek numara ile yapılır. Unutulan bisikletlerin iade edilmesi işlemleri, 05/06/2013 tarihli ve 78 sayılı Encümen kararı ile yürürlükte bulunan Genel Müdürlük Bulunmuş Eşya Yönergesi hükümlerine göre yürütülür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yolcu Şikâyet, İstekleri ve Kayıp Eşya Yönetimi

Yolcu şikâyet ve istekleri

MADDE 9- (1) Yolculuk esnasında otobüs içerisinde meydana gelebilecek yangın, gasp, saldırı, taciz, acil müdahale gerektiren sağlık sorunları ve benzeri durumlar, yolculuk yapılan otobüsün şoförüne bildirilir.

(2) Yolcu şikâyetleri yazılı ve sözlü olarak hareket noktalarında görevlendirilen ulaşım takip görevlilerine ya da olayın olduğu tarih, saat, otobüsün plakası ve hat numarası bilgilerini içerecek biçimde ESHOT Çağrı Merkezi ve HİM telefon numaraları ile www.eshot.gov.tr internet adresinin “Öneri, İstek ve Şikâyetleriniz” bölümünden iletilir; şikâyetlerin takibi sistem tarafından verilen takip numarası ile yapılır.

Kayıp eşya yönetimi

MADDE 10- (1) Yolcular tarafından yolculuk edilen otobüs içerisinde bulunan eşya ve maddeler aracın şoförüne veya hareket noktalarında bulunan ulaşım takip görevlilerine teslim edilir.

(2) Bulunmuş eşyanın teslim alınması, teslim edilmesi ve sahibi tespit edilemeyen bulunmuş eşyalar ile dayanıksız bozulabilir yiyecek maddeleri hakkındaki işlemler; 05/06/2013 tarihli ve 78 sayılı encümen kararı ile yürürlükte bulunan ESHOT Genel Müdürlüğü Bulunmuş Eşya Yönergesi hükümlerine göre yürütülür.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yönetmelikte yer almayan hususlar

MADDE 11- (1) İş bu Yönetmelik'te yer almayan hususlarda yürürlükteki ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 12- (1) Bu Yönetmelik, İzmir Büyükşehir Belediye Meclisince kabulü ve yönetmeliklerin yayınlanması ile ilgili mevzuata uygun olarak yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Genel Müdür yürütür.